



ГУРТОВЕ́НКО Ернест Андрі́йович (10. 12. 1928, с. Баштечки, нині Жашків. р-ну Черкас. обл. — 20. 01. 1994, Київ) — фахівець у галузі фізики Сонця. Брат [В. Гуртовенко](#). Доктор фізико-математичних наук (1976), професор (1990). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1990). Премія ім. М. Барабашова АН УРСР (1990). Державна премія України в галузі науки і техніки (2003, посмертно). Закін. Київський університет (1952). Від 1955 — у Гол. астроном. обсерваторії НАНУ: 1964–83 — засн. і завідувач відділу фізики Сонця. Водночас

1983–87 очолював каф. астрономії Київ. університету. Обґрунтував концепції про глибину утворення спектрал. ліній поглинання у фотосфері, розробив методи визначення ефектив. глибини утворення як усієї спектрал. лінії, так і окремих її ділянок; побудував спектрофотометр. модель випромінювання Сонця в абсолют. енергет. одиницях. Співавтор самоузгодж. системи сил осциляторів понад 2000 спектрал. ліній 49-ти хім. елементів, яка широко використовується в астрофізиці. Під його керівництвом виготовлено макет бортового телескопа «ДІФОС» для реєстрації коливань яскравості Сонця в 3-х діапазонах довжин хвиль — технол. його зразок виведено на орбіту 1994. Автор зб. «Поезії» (К., 1994).

Основні праці

Профили избранных фраунгоферовых линий для разных положений центр-край на диске Солнца. 1973; Фраунгоферов спектр и система солнечных сил осцилляторов. 1989; Вариации глобальных характеристик Солнца. 1992; усі – Київ, у співавт.

Рекомендована література

1. Корсунь А. Обранець небес – вчений, поет і філософ // Пляда перших. К., 2004.

[А. О. Корсунь](#)

Бібліографічний опис:

Гуртовенко Ернест Андрійович / А. О. Корсунь // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24876>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).